

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2014/2015

Destinace (země, město): Bosna a Hercegovina, Sarajevo

Jméno, příjmení: Mgr. Kryštof Bachmann

Předmět Český jazyk a kultura je od tohoto akademického roku na Filozofické fakultě v Sarajevu po dobu dvou semestrů povinně volitelný nejen pro studenty druhého ročníku ruského jazyka, ale nově i pro studenty romanistiky. Ti z něho na konci obou semestrů skládají písemnou a ústní zkoušku. Kromě nich na výuku i nadále ve svém volném čase docházejí studenti z jiných oborů a fakult, kteří tvoří většinu kurzistů. Důvodem jejich zájmu je většinou snaha dostat se na některou z vysokých škol v České republice nebo český původ. Tito studenti z českého jazyka neskládají zkoušku. Menší procento zájemců motivuje ke studiu českého jazyka také jejich profese, ve které přijdou do kontaktu s češtinou v rámci spolupráce mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou nebo při kontaktu s některou z českých firem, které v BaH působí.

Lektor i v tomto roce sdílel kabinet pouze s lektorkou ruského jazyka, jelikož se plánované otevření kurzu slovinštiny a polštiny prozatím neuskutečnilo. Kabinet je stále vybaven zastaralou technikou, což je dáno situací v zemi, ovšem to lektorovi nečiní nějaké větší potíže vzhledem k tomu, že může používat služební počítač.

Při výuce lektor i nadále využívá hlavně učebnice *New Czech Step by Step* autorky Lídy Holé a *Communicative Czech* Ivany Reškové a Magdalény Pintarové. Doplněována je i knihami *Čeština pro život* Aleny Nekovářové a *Čeština pro cizince* Marie Kestránkové, Gabriely Šnaidaufové a Kateřiny Kopicové. Studenti v obou semestrech výuku oživují referáty z oblasti české kultury. V tomto roce svými referáty dobrovolně přispívali i studenti, pro které předmět není povinně volitelný.

V letošním roce se zvýšil zájem studentů o české knihy, které jsou jim v kabinetu k dispozici. Zřejmě je to dáno větší motivovaností nové nastupující generace, která již není tolik poznamenána poválečným

stavem bosenské společnosti. Disciplinovanější přístup studentů se projevuje i ve výuce. Dobrým znamením je také skutečnost, že byli tři kurzisti vybráni na letní školu slovanských studií v Olomouci a jeden student českého původu na letní školu českého jazyka v Dobrušce. V minulém roce byl vybrán pouze jeden student na letní školu do Olomouce, a ten svou účast poté odřekl.

K optimismu lektora letos též přispělo, že se po jeho tříletém marném úsilí podařilo zorganizovat v červenci exkurzi do České republiky. Lektor studentům zajistil ubytování a ujal se jich jako průvodce. Kromě hlavních pražských památek měli studenti možnost navštívit Národní muzeum a součástí pětidenní exkurze byl také výlet na hrad Karlštejn. Vzhledem k vysokému zájmu lektor do programu zařadil v závěru i návštěvu pražské zoologické zahrady. Náklady na cestu a ubytování studenti hradili sami. Návštěva České republiky by měla zvýšit zájem studentů a motivovat je k dalšímu studiu českého jazyka. Záměrem lektora je učinit z exkurze každoroční tradici a byl by rád, kdyby zvýšený zájem, prohloubený stykem s českým prostředím, vedl v budoucnu k otevření kurzu českého jazyka pro pokročilé. Jeho úsilí by ovšem muselo být podpořeno především ze strany fakulty. Zde má na své straně sympatie kolegů i nadřízených, ovšem naráží na nemilosrdný nedostatek flexibility administrativního systému, který je charakteristický nejen pro fakultu, ale pro celý státní aparát.

Lektor má stále velmi dobré zázemí na fakultě, oporou mu je především vedoucí Oddělení slovanských jazyků a literatur, která mu svým vlivem pomáhá odstraňovat všudypřítomné byrokratické překážky. Také zástupci české ambasády v Sarajevu vycházejí lektorovi ve všem vstříc. Zástupkyně velvyslance byla přítomná na slavnostním zahájení kurzu českého jazyka a velvyslanec na žádost lektora předal studentům na konci akademického roku diplomy. Lektor na oplátku velvyslanci tlumočil při jeho setkání se zástupci České besedy v Sarajevu a Prijedoru.

Na jaře se podařilo navázat spoluprací mezi knihovnou Filozofické fakulty v Sarajevu a Slovanskou knihovnou v Praze, která spočívá ve vzájemném zasílání potřebných knih a periodik. SK od té doby pravidelně zasílá duplikátní seznamy, ze kterých může lektor vybírat knihy v českém jazyce. Vzhledem ke špatné finanční situaci fakulty v Sarajevu lektor vedení knihovny nabídl, že bude zásilky knih pro Slovanskou knihovnu převážet svým automobilem či případně požádá o pomoc ambasádu ČR.

I v tomto akademickém roce úspěšně pokračovala spolupráce s Českou besedou v Sarajevu. Kromě účasti na pravidelných setkáních lektor pomáhá v případě potřeby tlumočit, nebo pokud je třeba vyřídit korespondenci v českém jazyce. ČB v Sarajevu byla obnovena po válce v 90. letech a od té doby v rámci svých skromných finančních možností propaguje na různých kulturních akcích českou menšinu v Sarajevu. Pravidelné schůze se uskutečňují na půdě františkánského kláštera v Sarajevu, který České besedě velkoryse poskytl zázemí. V rámci spolupráce s Českou besedou byl lektor spolu s velvyslancem ČR přítomen na slavnosti Dny Čechů v Prijedoru, kam se každoročně sjíždějí zástupci českých besed z Bosny a Hercegoviny a Chorvatska. Dále se potom zúčastnil oslav Dne národnostních menšin Bosny a Hercegoviny, na kterých byla zastoupena i česká menšina, oslav svátku sv. Václava a vánočního setkání zástupců České besedy

s velvyslancem ČR. Lektor nechyběl ani při tradičním kladení věnců na hrob českého architekta Karla Pařika, který byl jedním z nejvýznamnějších stavitelů Sarajeva v době před první světovou válkou. Pařík je autorem velkého množství významných sarajevských budov, mezi které patří např. Národní divadlo, Národní muzeum, sarajevská synagoga a také tzv. *Viječnica*, která je dnes po rekonstrukci opět sídlem Národní knihovny. Jeho hrob na sarajevském hřbitově Sv. Mihovilj byl před několika lety obnoven za finanční podpory české ambasády. V dubnu byl lektor též přítomen na promoci *Slovníku hudebních pojmů*, jehož autorem je muzikolog českého původu Čestmír Dušek. V květnu odjel spolu se zástupci České besedy v Sarajevu a jedním studentem českého jazyka do Banja Luky na setkání se členy České besedy v Banja Luce. Součástí programu cesty byla i návštěva českého lektorátu na Filozofické fakultě v Banja Luce. V letošním roce vznikl z iniciativy předsedkyně ČB v Sarajevu plán umístit za finanční podpory z České republiky v sarajevském parku Národnostních menšin bustu Tomáše G. Masaryka. Protože předsedkyně neovládá český jazyk, lektor jí asistuje při vyřizování potřebné korespondence. Lektor se snaží do činnosti České besedy zapojovat i studenty českého jazyka.

V Záblatí, dne 28. 7. 2015